

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:
 Egész évre . . . 200 Lei
 Félévre . . . 100 Lei
 Negyedévre . . . 50 Lei

HIRDETMÉNYEK DIJA:
 milliméter díjszabás szerint.
 Nyilvántartási közlemények sora:
 25 Lei.

GYERGYÓ

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
 Regele Ferdinand-ut 34.
 (Sándory-ház.)

Kéziratokat csütörtök estig
 fogadunk el.

Telefon: 14.

Felelős szerkesztő és kiadótulajdonos: Dr. Sándory Mihály.

Megjelenik vasárnap reggel.

Egyes szám ára 4 Lei.

Székelyudvarhelyen katholikus nagygyűlést

tartunk szeptember 5. és 6-án püspökeink vezetésével, hogy tanácskozzunk mindama feladatokról, melyeket a mai élet kíván az erdélyi katolikusoktól és hogy a kitartó küzdelemre lelkesedést merithessünk.

Szeptember 5-én, szombaton lesz délelőtt a *Katholikus Népszövetség* és a *Katholikus Akadémia* évi diszközgyűlése. Délután előadások, tanácskozások a mai élet kérdéseiről. Este 7 órakor ünnepélyes litánia lesz szentbeszéddel és utána gyónási alkalommal. Akik csak a második napra jönnek be, otthon is véggezhetik gyónásukat, hogy minél többben legyen a másnapi szentáldozásnál. Este 9 órakor műsoros estély a városi színházban.

Szeptember 6-án, vasárnap a nagygyűlés főnapja. Erre a napra a környék minden épkezláb, érdeklődő katolikus hívóját odavárjuk és nagy tömegekre

számítunk Csík, Gyergyó, Háromszék, Marosszék székely községeiből. Reggel 8 órakor a férfiak közös áldozása a plebánia templomban és a nők közös áldozása a ferencrendiek templomában.

Délelőtt 9 órakor ünnepélyes püspöki mise a szabadban. Délelőtt fél 11 órakor Diszgyűlés szintén a szabadban. Országos hírű szónokok tartanak beszédet. D. u. 4 órakor második Diszgyűlés. D. u. 6 órakor szentségi, gyertyás körmenet, melyen népviseletben, imádkozva, énekelve hódolunk Krisztus Királynak s kérjük a mai nehéz időkben áldását.

Katholikus Testvérek, minél nagyobb számban vegyünk részt a nagy napokon. Akik otthon maradnak, imádsággal kísérik a gyűlés lefolyását. A résztvevők, ha elszállásolást akarnak, azonnal jelentkezzenek Biró Lajos főgimnáziumi igazgató urnál.

Városi ügyek.

A városi interimár bizottság folyó hó 25-én dr. Makkay Domokos polgármester elnöklete alatt a késő esti órákba benyúló tanácsulást tartott s ezen ülésen fontos határozatokat hozott.

Az utóbbi időben elsöztünk attól, hogy az interimár bizottságok figyelemmel legyenek a város polgárainak gazdasági és szociális érdekeire s úgy láttuk, hogy megtisztelő pozíciójuknak fizetése és jövedelme inkább érdekelte őket, mint a városi szükségletek és a jó adminisztráció.

A mai súlyos gazdasági helyzetben grandiózus tervek megvalósítását nem is igen várhatjuk a városok vezetőitől, de jól esik látnunk a figyelmet és a gondos jóakaratot a jelenlegi interimár bizottság részéről, mellyel munkásságukat beindították.

Az említett tanácsulésen elhatározta az ideiglenes bizottság, hogy kéréssel fordul a belügyminisztérium utján az erdészeti hatóságokhoz, hogy még a folyó évben engedélyeztessék a városi erdőkből 10 évi vágterület kihasználása.

A vágterületek eladásának egyik legfontosabb feltétele az lenne, hogy vevő a kiterme-

lésnél csak helyi munkásokat alkalmazhat s így előreláthatóan e télen a munkanélküliségen jelentékenyen enyhítve is lenne.

Az eladási ár kavics kitermelésre, a rég tervezett vágóhid építésére, vízvezetéki munkálatok elvégzésére és egy városi közkert létesítésére, tehát elsőrendű városi szükségletek kielégítésére lesz felhasználva.

Elhatározta az ideiglenes bizottság azt is, hogy módot nyújt már a legközelebbi időben arra, hogy az igényjogosultak faszükségleteiket a községi erdőből megkaphassák és ezért az ülésen jelenlévő, jóindulatáról ismert N. Bácanu főerdőmérnököt felkérte arra, hogy az 1931—1932. évi esedékes vágterületet a Békényfő erdő részben jelölje ki, hogy az az igényjogosultak által kitermelhető is legyen.

Megértő gondosságra vall az interimár bizottság azon határozata is, mellyel tekintettel a gazdák nehéz anyagi helyzetére, felére szállította le a hetivásáron eddig fizetett hajtó és vámpénzt.

Személyi kérdést is tárgyalt az ideiglenes bizottság és a központi nyugdíjbizottság javas-

latára betegségük miatt szolgálatképteleneknek nyilvántott Páll Ignác főszámvevőt és Lázár Ignác végrehajtót rendelkezési állományba helyezte és állásukra pályázatot hirdetett, kérve egyúttal a vármegye prefektusát arra, hogy a főszámvevői állás betöltéséig egy, a számviteli ügyekben szakképzett tisztviselőt delegáljon városunkhoz a pénzügyi osztály vezetésére.

Azoknak a komoly és a mai nyomasztó gazdasági és pénzügyi helyzetet megértő, a munkanélküliséget enyhíteni és a város szükségleteit kielégíteni célzó elhatározásoknak végrehajtásához kívánunk sikert az interimár bizottságnak és agilis elnökének, de fenntartjuk magunknak, hogy a határozatok végrehajtásáért felelősséggel kísérjük.

Gyilkostói hírek.

Mult vasárnap a kellemetlen esőzés miatt a szokásosnál kevesebben rándultak ki a tóhoz. De így is lehetett látni sok idegen jelzésű autót.

A közbirtokossághoz egyre érkeznek be a villateltet kérő kérvények, úgyhogy az igénylők között már súlyos nézeteltérések is voltak.

Ujabban többek között dr. Adler Miklós csikszeredai orvos, Fülöp József főállatorvos, Varga János banktisztviselő, László Antal városi főmérnök stb. stb. részére szavazott meg telket a közbirtokosság igazgatósága.

Amint értesülünk, László Antal városi főmérnök és dr. Nagy József városi főügyész a Gyilkostó klimatikus gyógyhelyé váló minősítésének munkálatait rövidesen befejezik s a szükséges okmányokat az egészségügyi miniszternek felterjesztik döntés végett. Így minden remény megvan rá, hogy legközelebb Gyergyóba is 50 százalékos vasuti kedvezménnyel jöhetnek a Gyilkostó rajongói. Hogy ennek következtében az idegenforgalom lényegesen emelkedni fog, mondanunk is felesleges. Kár, hogy már kora tavasszal nem történtek meg az erre vonatkozó lépések. De jobb később, mint soha.

Ujabban egy aradi csoport is érdeklődik a Gyilkostó iránt. Értesülésünk szerint egy nagyobb bérvilla építését tervezik, hogy egy jónevű külföldi gyógyszergyár készítményeinek a Gyilkostó nevével csináljanak propagandát.

Az elgondolás részleteit nem ismerjük, de hogy egy ilyen célra épített bérvilla jó üzletnek fog bizonyulni, ahhoz kétség nem fér. Arról ugyanis meg vagyunk győződve, hogy pár év múlva a Gyilkostónak nemcsak az ország

Tisztelettel értesitem a n. é. közönséget, hogy a helybeli piacon, a Gyergyói Első Takarékpénztár épületében évek óta fennálló, Kertész István tulajdonát képező jóhírnevű „Patria” könyv-, papir-, tan- és írószer-, zenemű- és játéktáru üzlet áruaktárát megvettem és azt kiegészítve és dusan felszerelve, ugyanazon helyiségben saját nevem alatt

könyv-, papir-, tan- és írószer-, zenemű- és játéktárukereskedést

nyitok.

Raktáron tartok: román és magyar szépirodalmi és iskolakönyveket, ima-, képes- és ifjúsági könyveket, füzeteket és irkákat, szótár-, hangjegy- és rajzfüzeteket, rajztömböket, különböző vonalzókat, mindenfajta írónokat, iskola- és óvodatáskákat, könyvszíjakat és könyvhordozó drótokat, olaj- és vízfestékeket, palettákat, színes és iskolai táblakrétaikat, különböző asztali és zsebtintatartókat, palatáblákat, szivacsokat stb.

Nagy választék levélpapirokból dobozokban és borítékokban.

Gyermekjátékok.

Acél-, ezüst- és bélművek.

Aragonit dísz tárgyak.

Dohányáruda.

Okmány- és levélbélyegek.

Midőn a n. é. közönség szíves támogatását és látogatását kérem, előre is biztosítom a legfigyelmesebb és legelőzékenyebb kiszolgálásról és maradok

teljes tisztelettel: **Márk István.**

határain belül, hanem azokon jóval túl is aranyesengésű neve lesz.

Addig azonban a tulajdonos közbirtokoságnak még áldozatokat kell hozni s legelőször is sürgősen ki kell építeni a tő körüli tervbe vett új utakat. Ez utnak kiépítésével újabb, jelenleg hozzáférhetetlen villatellekhez jut s a telekigénylőket zavartalanul tudja kielégíteni.

Meghalt Kiss Antal Varga alfalvi földbirtokos.

Gyergyóalfalunak nagy halottja van. Pénteken hajnalban meghalt Kiss Antal Varga birtokos. Büszkén illesztette mindig neve mellé a Varga jelzőt. Büszke volt arra, hogy apja még cipőfoltozással kereste kenyerét s ő ma Alfalunak egyik legtekintélyesebb gazdája, aki vagyont az utolsó fillérig saját szorgalmából kereste. De legbüszkébb arra lehetett, hogy az a vagyon ma is csonkítatlanul tehermentesen áll.

Varga Kiss Antal a mai rettenetes gazdasági nyomoruság közepette sem csinált adósságot s megszerezte vagyonát tehermentesen, sőt tekintélyes készpénzzel együtt hagyta hátra családjára.

Fájdalom, ezek a Varga Kiss Antalok egyre ritkulnak sorainkban s maholnap még lámpással sem találunk olyan székely gazdát, aki nincs nyakig adóssággal. Pedig székely fajunk megmentését és fennmaradását csak ilyen anyagiilag független emberek tudják biztosítani.

Tetemesre hívjuk ide Varga Kiss Antal korporsójához Gyergyó minden eladósodott gazdáját, hogy adjanak számot sáfárkodásukról. Mert sok száz és száz gazda lehetne ma egészen más helyzetben, ha Varga Kiss Antal szellemében gazdálkodott volna.

54 évet élt. Szakadatlanul dolgozott. A tétlenség a halálát jelentette volna. Sőt, mikor orvosai figyelmeztették, hogy szervezete nem bírja már a megfeszített munkát, a közéleti szerepléssel járó elkerülhetetlen izgalmakat, akkor sem tudott lemondani az intenzív munkáról. Dolgozott ugyszólván halála percéig.

Hosszu ideig egyházi tanácsos, közbirtokossági igazgatósági tag, községi tanácsos. Sőt alig három hét előtt még a községi interimár bizottság elnökségét is vállalta. Pedig a gyilkos kór már ott pusztított szervezetében. Ő azonban bámulatos energiával és csodálatos szívóssággal nem akart erről tudomást venni. Sokban ez okozta hirtelen összeroppanását is.

Kiss Antal Varga! Te a székely szívósságnak, vasszorgalomnak és rendithetetlen élni-akarásnak olyan tündöklő erejéit csillogtattad meg, hogy minden székely gazdának példaképül állíthatunk oda.

Nyugodjál békében! Emléked legyen áldott!

Végetért az Ilyés adóhivatali főnök ellen indított hajsza.

Megirtuk volt, hogy a csikszeredai vizsgálóbíró junius közepén letartóztatta sikkasztás és hamisítások miatt Ilyés adóhivatali főnököt, akiről azonban az egész Gyergyó tudta, hogy becsületes, senkinek sem vétő ember. Említettük azt is, hogy a letartóztatás minden valószínűség szerint a szintén gyergyószerte ismert Siegens Viktor volt adóhivatali tisztviselő feljelentésére történt, amely feljelentést egyszer már az ügyészség elutasított volt.

Akkoriban a Gyergyó ellen is eljárást indítottak, hogy mer egy sikkasztással gyanúsított egyént pártolni. Az eljárást később részünkről ismeretlen körülmények miatt megszüntették.

Két és fél hónapig volt Ilyés István vizsgálati fogságban, mely idő alatt minden szabadlábra helyezési kérését, minden felfolyamodását elutasították. A vizsgálat csigalassúsággal haladt, de végre eredménnyel járt.

Sikerült ugyanis elővezettetni a tanuképpen szintén megidézt Siegens Viktor feljelentőt, akinek a vallomásából azután végleg kiderült, ami a pénzügyigazgató és a pénzügyminisztérium által kiküldött szakértők jelentéséből

eddig is látszott, hogy Ilyés István becsületes ember, akinek a lelkiismeretét nem terheli egyetlen bűn, sőt szabálytalanság sem és hogy épen Siegens Viktor volt az, aki a feljelentésben Ilyés terhére irt szabálytalan könyveléseket sajátkezűleg eszközölte.

Ilyen körülmények között természetes megoldás volt, hogy a vizsgálóbíró elrendelte Ilyés István azonnali szabadlábrahelyezését és ugyanakkor Siegens letartóztatását.

A bűnvádi eljárás a vizsgálóbíró vádindítványával fejeződött be, amely Siegenst vádolja tizenkét rendbeli sikkasztással, csalással és Ilyés elleni hamis vád emelésével, míg Ilyéssel szemben, aki két és fél hónapot ártatlanul vizsgálati fogságban már eltöltött, maga a vizsgálóbíró végzése állapítja meg, hogy komoly vád emelésének lehetősége nem forog fenn.

A csendőrségi vezérigazgató a csendőri visszaélések ellen.

Dimitrescu tábornok, a csendőrség vezérinspektora a következő rendeletet adta ki:

Írásbeli rendeleteink és a vizsgálatok alkalmával tett szóbeli intelmeink dacára sajnálattal tapasztalom, hogy a csendőrök nem akarják abbahagyni a régi rendőri szokást és még mindig bántalmaznak a lakosság egyes tagjait, amellet alapos ok nélkül le is tartóztatnak egyeseket. Ilyen csendőröket, akik a kapott rendeleteket nem tartják be, még mindig sűrűn találhatunk. El akarom érni, hogy e barbár és embertelen szokás eltűnjön, miért is ezennel kérem az ország egész lakosságát, valamint a hivatalok vezetőit, a községi alkalmazottakat, a lapok tudósítóit, akiknek akár hallomásból, akár közvetlen látásból tudomásukra jut, hogy valamely csendőr ilyen cselekményt követne el, értesítsenek engem személyesen, vagy írásbelileg. Intézkedni fogok, hogy a bűnösök ellen a legszigorubb eljárást indítsák meg. Ezt a felhívást azért intézem a lakossághoz, mert sűrűn előfordul, hogy a bántalmazottak, vagy az ok nélkül letartóztatottak félelemből lemondanak a panasz jogáról és ilyen körülmények között a bűnös elkerüli a megérdemelt büntetést. A csendőrség vezérinspektora pedig nem jut abba a helyzetbe, hogy a visszas állapotoknak véget vethessen.

A tábornok ur szándéka dicséreteméltó, de féltő, hogy nem fog eredményre vezetni, mert a falusi abban a valószínűnek látszó feltevésben, hogy a jelentése valahol megakad, nem fog jelentést tenni, félve a kiskirály csendőrmesterek bosszujától. A magyar lapokból meríthetne elég adatot a csendőrfőparancsnok ur a megrendszabályozásra.

Kommunista merénylet fogott a gyimesi csendőr.

Mulatságos és közállapotainkra erősen jellemző eset történt a napokban Gyimesen.

Tudvalevőleg Gyimes mellett néhány kilométernyire a vasut a hires karakói hidon megy át, amely egyike Erdély leghatalmasabb viaduktjainak. Természetesen a becses építményt katonák őrzik, nehogy esetleg merényletnek eshessen áldozatul.

A múlt hét egyik napján az őrtálló katonák egy gyanus külsejű uriemberre lettek figyelmesek, aki a hid alatt a patakából kavicsokat szedett fel, egy kalapáccsal azokat megtörögte s darabjaikat zsebrerakta.

— Mit akarhat a furesa idegen? — kezdték tündödni a katonák — semmi esetre sem egyebet, mint a hidat felrobbantani.

Arra halad egy közcsendőr. A katonák tudomására hozzák az esetet, amelynek ő azonnal kinyomozásához lát. Letartóztatja az idegent és beviszi az őrsre.

Üzleti könyvet

jó papíron, tartós vászonkötésben csak

Márk István

könyvkereskedésben kaphat.

Itt kiderül, hogy az illető Bancilá bucaresti professzor, ismert nevű geológus, aki a kőzeteket vizsgálta véletlenül a karakói hid alatt.

A csendőr, látva a professzor igazolványait, boesánatkérések között eleresztette.

Ugyanakkor a katonák jelentést tettek az őrsparancsnoknak, aki fellármázta hadnagyát és vele együtt mentek a közcsendőrhöz a foglyot ünnepélyesen átvenni. Erősen csodálkoztak, amikor az jelentette, hogy a veszedelmes embert eleresztette. A hadnagy még belenyugodott valahogy a változhatatlanba — közben a professzor jónak látta elutazni — az őrsparancsnok azonban jegyzőkönyvet vett fel az esetről és a közcsendőrt kidobással fenyegette. Azzal vádolja, hogy a kommunista megvesztegetta.

Az ügy ma még nincsen véglegesen elrendezve, lehet, hogy a közcsendőrnek állásába kerül Banceila professzor gyimesi geológiai tevékenysége.

Az elmúlt hét eseményei.

A Népszövetségi Tanács 64. ülészsaka. A Népszövetségi Tanács 64. ülészsaka szeptember elsején kezdődik Lerroux spanyol külügyminiszter elnökelete alatt, aki tanácselnöki minőségben szeptember hetedikén megnyitja a Nemzetek Szövetségének 12. ülészsakát. Az ideiglenes napirenden mintegy husz kérdés szerepel, amelyek közül a legfontosabb a német-osztrák vámunió kérdése.

Ennek az ülészsaknak feladata lesz a csiki Magánjavak ügyében való döntés is. Ismeretes, hogy a román kormány az előző ülésen azt az óhaját fejezte ki, hogy az érdekeltekkel közvetlenül kívánja e kérdést rendezni. Mindaddig azonban mindössze az történt, hogy a kormány a petíció aláírói közül dr. Pál Gábort, Györgypál Domokost és dr. László Dezsőt augusztus 29-ére Bukarestbe hívta a tárgyalások megkezdésére, az anyag azonban oly nagy, hogy az a rendelkezésre álló rövid idő alatt le sem tárgyalható.

A Népszövetségi Tanács ülészsakának kezdetén értesítést kap a hágai állandó nemzetközi bíróságnak az osztrák-német vámunió és Ausztria nemzetközi kötelezettségeinek összeegyeztethetőségéről hozott döntéséről.

Az angol kormány lemondott. A költségvetésben mutatkozó nagy hiányokat a MacDonald-kormány radikális eszközökkel, többek között a munkanélküli segélyek leszállításával óhajtotta kiküszöbölni. A munkanélküliek segélyének tervezett leszállítása miatt a kormány ellentétbe jutott pártjával, ezért MacDonald miniszterelnök hétfőn a királynak bejelentette a minisztérium lemondását. György király a miniszterelnök javaslatára magához kérte az ellenzéki pártok vezéreit, hogy állásfoglalásukat megismerje. Az audienciák eredménye egy átmeneti koncentrációs nemzeti kormány megalakítása lett, melynek MacDonald elnökelete alatt őt szocialista, őt liberális és hat konzervatív tagja van. Az amerikai bankok az új kormány megalakulásának hírére kijelentették, hogy készek az angol nemzeti banknak korlátlan hiteket nyújtani.

Gróf Károlyi Gyula elnökelete alatt vasárnap délelőtt megalakult az új magyar kormány. Az új kormány tagjai a következők: miniszterelnök: Károlyi Gyula gróf, külügyminiszter: Walkó Lajos, belügyminiszter: Keresztes-Fischer Ferenc, pénzügyminiszter (ideiglenes megbizatással): Károlyi Gyula gróf, kereskedelmi miniszter: Kenéz Béla, földmívelésügyi miniszter: Ivády Béla, honvédelmi miniszter: Gömbös Gyula, igazságügyminiszter: Zsitvay Tibor, vallás és közoktatási miniszter: Ernst Sándor, népjóléti miniszter (ideiglenes megbizatással): Ernst Sándor, tárcanélküli kisgazdaminiszter: Mayer János.

A magyar pénzügyi helyzet fejlődéséről az angol sajtó a legnagyobb meglepéssel ir. A Financial News megállapítja, hogy a bankkorlátozások megkönnyítése rendkívül kedvezően hatott a gazdasági helyzetre és hogy a betétek máris meghaladják a kivételt.

HIREK.

Dorog.

Talán, amiért oly rövid a kis bányafalucska neve, azért oly kedves, oly lélekbenmarkoló. Csúpan két szóttagocska. Egyenes, nyílt, egyszerű, közvetlen. E rövid, odavetett szó nem rideg, de élettelen. Élettelen a múlt vasárnapi eseményeknél fogva. Dorog magyarországi bányafalu. Az öntudatos bányászok, munkások faluja. Vagy háromezer munkás faluja. Dorognak nem volt temploma. Pénze sem volt. De volt áldozatos lelke. S az áldozatos lélek diadalt aratott. A nyugodt lelkiismeret diadalát. Hat év munkásizzadság fillérje tapad ma a templom oldalához, melynek sziklatornya hirdeti a bányászok szikla-hitét, szeretetét s a szociális igazságot. Baj, szenvedés, nyomor, fekete kőszénpor, nyomott levegő nem vette el hitét, szeretetét a fekete bányásznak. Kint csunya világ, lelkében szép világ, diadalmaskodó világ: emberies világ. „A világi rossztól elnyomatván, annál inkább talpra állok. Tudom, hogy van rossz, fekete élet, hernyó-élet, ösztön-élet, de azt is tudom, hogy a krisztusi igazságok itt vannak köztünk; nem is köztünk, de lelkünkben, egész életmegnyilvánulásunkban vannak.“ Így okoskodik a dorogi bányász. Emberiesen. Ó, te szociális „reformátor“, — rideg lelkű Marx, te nem számoltál az emberi lélekbe irt igazságokkal, mikor a kommunizmus elvét a látszólag emberietlenül gondolkozók százezrei előtt kitérted. Nem vetted észre, hogy „embereid“ ott is az igazságot, a lelkükbe oltott igazságot, az örökölt igazság utáni vágyat: az örök igazságot keresték s azt eszméikben látták megvalósulni. S hogy tévútra vezették őket — gondoltak egyet, nagyot, merészet — s eszméik előképévé Krisztust tették. Igen, Krisztus is kommunista volt, de nem azt hirdette: Rontsátok rá a gazdagokra; törjétek le vagyonukat s osszátok szét magatok közt; hanem szolt a gazdagokhoz: Magatokat az isteni gondviselés szolgáltnak tekintsetek s mint az ő jótéteményeinek kiosztói járjatok el; az isteni bíró tölteket többlet követel, mert többlet kaptatok (Luc. 12. 48.); s végül az isteni intést sohasem feledjétek el: jaj nektek, gazdagok! (Luc. 6. 24.) Ó, ha ezeket a szavakat a lelkükbe vésnék a fájólelkűek: ha ezek szerint cselekednének a jómóduak, akkor, akkor — hamar átalakulna a világ képe dorogi bányásztéplommá, ahol van élet, szellem, tűz; van hit, szeretet s az ebből folyó áldozatos lélek s szociális igazság. Lenne kommunizmus. Nem vörös kommunizmus, de fehér, krisztusi szent kommunizmus.

— **Időjárás.** A budapesti meteorológiai intézet jelenti: Mérsékelt északi szelekkel változó hűvös idő és az eső csökkenése várható.

— **Eljegyzés.** Nagy Mariska urleányt, néhai Nagy Antal ny. államvasuti főfelügyelő leányát, a gyergyószentmiklósi Leányklub elnökét eljegyezte Puskás Antal földbirtokos Gyergyóremetéről. Szívvel gratulálunk.

— **Kazinczy Ferenc** halálának 100 éves fordulója volt aug. 23-án, amely napon hálás kegyelettel emlékezett meg róla a magyarság. Kazinczy egyik legkimagaslóbb alakja a magyar szellemnek, aki a testvéri összefogást apostoli szenvedések árán hirdette abban a korban, amelyben erre teremtő szükség volt, hogy a nemzeti képességek kibonthassák szárnyaikat. Ő volt az, aki ujratértette a zengzetes magyar nyelvet, hogy az képes legyen a fejlődés által meggazdagodott emberi gondolatvilág kifejezésére. Magyarságáért hat és fél évet töltött különböző börtönökben, de megtörni a szenvedések sem tudták. Áldozatos munkája nyomán indult útjára a magyar irodalom, amely napjainkban már a világot hódítja meg.

— **Az örmény püspök nem hagyta el az országot.** Mi is megírtuk a napi sajtó nyomán, hogy dr. Sahak Koghian örmény püspök elhagyta az országot. Illetékes helyről annak helyreigazítását kéri, hogy a hiradás egyáltalán nem felel meg a valóságnak. Az örmény püspök tényleg júliusban elutazott Bécsbe, miután a rendi káptalan tagja s mivel akkor főapátválasztás volt, amelyen neki is szavaznia kellett. Nem igaz, hogy a püspök végérvényesen elhagyta volna Romániát, sőt már az országba vissza is tért. Nemsokára pedig ismét látogatásra készül Szépvízre és Gyergyószentmiklóssra.

— **Gyógyszerész bélyegek.** Ebben a repülő, kenyér-, árvíz-, tűzkár- és más lehetetlen bélyegörületben, kibocsátottak egy újabb bélyeget. A bukaresti egyetem gyógyszerész fakultásának építési költségeire életbeléptették a patikus bélyegeket. Ezeket a gyógyszerárakban fogják a szenvedők nyakára zudítani. Értelmetlen, hogy itt mindent a nagy közönség bőrére akarnak megcsinálni.

— **Magyarnyelvű bábatanfolyam** Marosvásárhelyen. Mult számunkban említettük volt, hogy a tanfolyam október 1-én kezdődik. Azóta a két balkezes lorga-kormány jónak látta a magyar tanfolyamot beszüntetni. Rendelet érkezett ugyanis a vásárhelyi kórházigazgatóságához, hogy a tanfolyamot egyelőre beszünteti s az eddigi növendékeket Kolozsvárra helyezi át. Akik a kérdés iránt közelebből érdeklődnek, forduljanak a Romániai Magyar Kisebbségi Nők központi titkárságához. Cím: Báró Huszár Pálné Cluj Str. Coşlanceanu (Farkas u.).

— **Mult vasárnap** tartották meg tűzoltóink a szokásos erdei mulatságukat kevés számú közönség részvételével. Dacára annak, hogy 20 lejese belépődíj volt megállapítva és hogy nagy propagandát fejtettek ki, a rendkívüli rossz viszonyok tűzoltóink ezen mulatságán is megnyilvánultak. Akik ott voltak a késő, esti órákig kellemesen elszórakoztak. — Nem hagyhatjuk megemlékezés nélkül Kulcsán Mihály vendéglős kiszolgálását, aki nagy felkészültséggel, a legkényesebb izlésekkel is kielégítő konyhájával és sátrával vonult ki és a kitűnő meleg és hideg ételeket, csemegéket és italokat mintaszerű figyelemmel szolgálta ki.

— **Ady-dalok.** Nagy Ede tasnádi iparmesternek 10 eredeti dala jelent meg csinos kiállításban, a szerző kiadásában. A szakértők által is elismeréssel honorált dalfüzetet a szerző igen olcsó áron, 60 lejért árusítja. Bordeaux B. és Buchner György zeneszerzők művészi zongorakisérettel látták el a dalokat. Minden ének és zenekedvelőnek melegen ajánljuk megvételre a tartalmas dalfüzetet, ami annál értékesebb, mert szerzőjük u. n. naturalista dalköltő, aki megkomponálván a dallamot, azt hozzáértő zeneszakkal vettette kottára.

— **Talált tárgyak.** A gyergyószentmiklósi rendőrség közli, hogy mult héten a Gyilkostónál egy barna női ridikült, benne két zsebkendő, egy körömrészelő és egy fésű, meg egy kis női karkötő órát találtak. Igazolt tulajdonosok átvethetik a rendőrségen, hivatalos órák alatt.

— **Székely fiúk elhelyezése.** A Székelyek Kolozsvári Társasága az alábbi iparágakban tudna tanulókat elhelyezni: 3 asztalos, 4 cipész, 1 borbély, 1 vízvezeték-szerelő, 1 pék, 1 női fodrász, 1 keztyűs, egyet cipőkereskedésbe, egyet pedig üveg- és porcellánüzletbe.

Érdeklődők bővebb felvilágosítást kaphatnak a Társaság titkártól (Cluj Str. Iuliu Ma-
niu 8.)

— **Verekedés Szárhegyen.** F. hó 23-án, vasárnap délután Szárhegyen a táncban nagy verekedés folyt le Len Balázs és a Polgár fiúk között. Érdekes, hogy miután jól elverték egymást, összeesőkolózva kibékültek. Ezt verekedés előtt is megtehették volna. Nem?!

— **A székelyudvarhelyi róm. kath. fiúnevelő intézet** az 1931—1932. tanévben bennlakásra felvesz jóváseleltű növendékeket. Tanévi ellátási díj 7500 lej készpénzben. A szolid ellátási díj és gondos felügyelet mellett előnye a fiúnevelőnek városunk klimatikus fekvése a Hargita hegy lábánál. Székelyudvarhely fürdőváros is lévén, a gyermekeiket kísérő szülők a féláru utazás kedvezményét igénybe vehetik.

A fiúnevelő intézet kapcsolatos a majdnem negyedfél százados multia visszatekintő magyar tannyelvű, nyilvánossági joggal bíró székelyudvarhelyi róm. kath. liceummal (főgimnázium).

A fiúnevelő intézetről prospektust, a liceumról (főgimnázium) tájékoztatót küld 10 lej válaszbélyeg ellenében. A székelyudvarhelyi róm. kath. fiúnevelő intézet igazgatósága Odorheiu, jud. Odorheiu.

* **Szeptember 1-től kiadó a Főtér,** Csiki-utca sarkon levő Vákár-házban földszintes 3 szoba, konyha lakás mellékhelyiségekkel. Értekezni Vákár Fivéreknél.

* **Elveszett** pénteken este az állomáson egy retikül, benne iratokkal, két Câmpulungigyszóló zöld színű vasuti jeggyel és 300 lej készpénzzel. Megtalálóját kéri, hogy a talált pénz és még 300 lej jutalom ellenében sürgősen szolgáltatassa vissza Filipescu utmesternek.

* **Haskötőt, hasfűzőt** 350 lejtől készít Weissbergerné Gyergyószentmiklós, Zsidó-templom udvarán.

Az Uránia mozgó hirei.

F. hó 29-én és 30-án, szombaton és vasárnap

Legszebb tangó.

Bolvary Géának, a szeniális magyar rendezőnek egyik legnagyobb, éneklő, hangos, zenés filmprodukciója. Brillians rendezés, Robert Stolz fülbemászó melódiái s Willy Forst, Verebes Ernő és Mindszenty Tibor művészi játéka együttesen adják meg a filmnek azt a varázst, melynek nem bir még a legkülönbebb izlésű mozilátogató sem ellentállni.

Külön szenációja a filmnek, hogy egyik jelenetében egy magyar nyelvű párbeszéd van s Mindszenty a darab egyik slágerét magyarul énekl el.

Szeptember 2-án és 3-án, szerdán és csütörtökön

1. U. F. A. hiradó

2. Titkok tükre.

Kalandos filmregény a német filmgyártás kiválóságaival, Gustav Fröhlich, Fritz Rasp és Rina de Signora-val a főszerepekben.

Szept. 5-én és 6-án, szombaton és vasárnap

Az a huncut Ámor.

Pazar hangos sportfilm, melynek főhőse William Haynes a szimpatikus csirkefogó, akinek minden sikerül. Izgalmas és hajmeresztő rohanás után megnyeri a palmbeachi autóversenyt s egy csapásra milliárdos miss kezét is biztosítja magának. Partnere a gyönyörű Anita Page.

* **Kiadó szeptembertől** kezdődőleg Ditróban, Vasut-utcaiban, pékműhely, lakás, üzlet, hely, kert, istálló, melyeket eddig Csenusa Jó-zsef pékmester ur bérelt.

* **Munkaszerető régi tisztviselő, könyvelő** levelező, különösen faszakmában jártas ügybelső, mint külső munkálatoknál elhelyezkedést keres. Megkeresések „Szerény igények“ alatt a kiadóba kéretnek.

* **Gramofon** nagyobbajta Columbia 28 drb lemezzel eladó. Értekezhetni Sándor István Unio-utcai üzletében.

* **Gyergyószentmiklóson** f. hó 17-én (hét-főn délelőtt) Gyergyói Első Takarékpénztárhoz szóló betétkönyvet vesztettem el. Becsületet megtalálóját jutalomban fog részesíteni. A betétkönyv leadható a Gyergyói Első Takarékpénztárnál.

A marosvásárhelyi kereskedelmi és iparkamara közleményei.

A Banca Naționala marosvásárhelyi fiókjának értesítése alapján közöljük, hogy folyó év október 1-ig bevonják a különböző színű, régi kiadású 100 lejese bankjegyeket és egyedül csak a szépiaszínű marad forgalomban azután.

Nemzetközi árumintavásárok: Leipzig, aug. 30—szept. 3-ig, Bécs: szept. 6—13-ig.

Gyümölcsexportőrök tudomására kívánjuk hozni — a Lengyel—Román kereskedelmi és iparkamara értesítése alapján — hogy a Varsóba érkezett export-gyümölesküldeményeket ezentúl a kamara egy delegáltja a felek jelenlétében megvizsgálja; ellenőrzi az áru minőségét és megerősíti az eladási árat, mely körülményről jegyzőkönyvet vesz föl, amit mindkét fél aláír. Ezen eljárás azért volt bevezetendő, hogy az esetleg felmerülő vitás és peres kérdéseknek elejét vegyék. Az eljárás díjában a brutto összeg 1 százaléka fizetendő mindkét fél részéről.

A kereskedelmi és iparkamara tudomására jutott, hogy illetéktelen személyek pénzeket szedtek föl cégjegyzési kérések elintézésé végett. A kamara figyelmezteti az illetékes kereskedőket és iparosokat, hogy a kamara tisztviselői, ha vidéken megjelennek, igazoló okirattal vannak ellátva és mindazok, akik ilyen szabályszerű igazoló okirattal nem rendelkeznek, csatlók és mint ilyenek a hatóságnak adandók át.

Megbízható magtermelők közöljék címeiket a kamara titkári hivatalánál, valamint azok akik csomós ebir, ronocsin, angol és francia perje termelésével foglalkoznak.

Közönség köréből.

A nagyérdemű közönség szíves tudomására hozom, hogy Gyergyószentmiklóson Patria könyv-, papír-, írószer- és diszmuáru kereskedés cég alatt vezetett üzletem árukészletét — más vállalkozás miatt — Márk István urnak örök áron eladtam, aki üzletét saját neve alatt ugyanabban a helyiségben megnyitotta és azt jól berendezve, tovább folytatja.

Ebből kifolyólag f. év augusztus hó végétől kezdve a Patria cég megszűnt, miért is felkérem mindazokat, akiknek velem szemben esetleges követeléseik volnának, szíveskedjenek Boes-kay-utca 4. szám alatti lakásomon bejelenteni.

Egyidejűleg úgy a magam, mint családom nevében hálás köszönetemet fejezem ki Gyergyószentmiklós város és vidéke kedves közönségének azért a szeretetteljes támogatásért, amelyben engem hét évi üzleti tevékenységemben támogatni szívesek voltak s egyben szíves elnézésüket kérem azoknak, akikkel csupán az élet nehéz küzdelmeinek nyomása alatt az üzleti élet adottságai közben ellentétben állottam.

Remélve, hogy ezeknek a száma igen-igen kevés, kérem, hogy Márk István urat, akinek tisztességes és korrekt üzletvezetéséhez kétség nem fér, az engemet ért kitüntető támogatásban szíveskedjenek részesíteni.

Szeretettel és hálás tisztelettel:
Gyergyószentmiklós, 1931. augusztus 25.
Kertész István.

SPORT.

C. S. C.—Kolping 1:0 (0:0).

Bíró: Czák Pista.

Vasárnap, 23-án Csíkszeredában játszott a Kolping a Hargitát 3:2 arányban verő C. S. C. ellen. A három tartalékkal játszó Kolping csapatot a II-ik félidő 35. percében egy igazságtalanul megítélt 11-es büntetőrugásból elért góllal 1:0 arányban verte meg a C. S. C.

Az első félidő a sportpálya rossz fekvése miatt eredménytelen tapogató játékkal, C. S. C. fölénytel telt el.

A második félidőben a Kolping egyenlőrangú ellenfele a C. S. C.-nek. Csatáraink azonban sokat rontanak s csak rajtuk múlt, hogy a mérkőzést elvesztette a Kolping. Ki kell emelnünk Puskás kapust, aki bravúrosan védett. Azonkívül Zárug Pistát, aki minden támadást visszaverő lelkes játékával még a szeredai közönséget is meghódította. Ez pedig nagy szó, mert sehol olyan ellenséges magatartást nem tanusit idegen csapattal szemben a közönség, mint Szeredában.

Czák bíró a helytelenül megítélt 11-estől eltekintve, elég jól bíraskodott. Kornerarány 4:3 a Kolping javára.

A vasárnap tartandó tenniszversenyre való tekintettel, vendégcsapatot a Kolping nem fogad.

A másik alakulat, a „Gyergyó 11” a T. A. C. Toplica csapatát látta vendégül. A mérkőzést a T. A. C. 3:2 arányban nyerte meg.

Világraszóló magyar győzelmek Párisban.

A víziló Európa-bajnokságok során a magyar csapat valósággal lehengerelte összes eddigi ellenfeleit.

Franciaországot	12:1-re,
Ausztriát	13:0-ra,
Svédországot	12:1-re,
Csehországot	4:1-re

győzte le.

Dr. Bárány István a 100 m. gyorsuszt nyerte meg Európa összes nemzetei előtt 59.8 mp. rekord idővel. Második a szintén magyar Székely 1 perc 0.08 mp. kitűnő idővel

A 4-szer 200 m. gyorsusztáféta bajnokságot szintén a magyar csapat nyerte 9 perc 34 mp. idővel Németország, Olaszország és Franciaország előtt.

A csütörtökön lezajlott 400 méteres gyorsúszó bajnokságot ugyancsak dr. Bárány István nyerte a franciák büszkesége és eddig legyőzhetetlennek hirdett Taris előtt. Ideje 5 perc 4 mp. Dr. Bárány egész Európa sportvilágát meglepő győzelmével biztosította a magyar csa-

pat részére az értékes Smiedt vándordíjat s egyben behozhatatlan pontarányt szerzett a magyarok javára.

A magyar válogatott labdarúgó csapat Budapestén 2:0 arányu hatalmas győzelmet aratott a világhírű spanyol válogatott csapat ellen. **Szeptember 6-án lesz a Benke-kupa döntője.**

Az udvarhelyi tenniszesezők az aug. 30. dátumot nem fogadhatták el s így szeptember hó 6. án, vasárnap játsszák le a Benke-kupa döntőjét Gyergyó és Udvarhely tenniszesezői.

A gyergyói csapat meglehetősen megrendelve megy a küzdelembe. Sonnenklár lábtorése miatt nem vehet részt, Zárug Lencsi az iskolai év megkezdésével Kolozsvárra utazik. Bazilidesz Tibi indulása is bizonytalan a héten történt sajnálatos incidens után. Pedig őt most a csapat sehoggy sem nélkülözheti. Ő ma olyan játékerőt képvisel, hogy mással helyettesíteni nem lehet.

Reméljük azonban, hogy a tenniszvezetőség a fehér sporthoz illő uri tapintattal fogja ezuttal is megtalálni a helyes kivezető utat s Bazilidesz Tibi az őt jellemző nagy ambícióval fog résztvenni a kupaküzdelmekben.

A mérkőzés még így is teljesen nyílt s a közönségnek igen élvezetes percek fog hozni.

Tekintse meg Márk István
ujjonnan berendezett könyvesboltját!!

Primaria comunei Joseni.

No: 1323/1931 adm.

Publicațiune de licitație.

Se publică spre cunoștința generală, că în ziua de 15 Septembrie 1931 ora 3 m. p. în localul Primăriei Joseni se va vinde prin licitație publică în conformitate cu Art. 88.110 din legea cont. publice, prin oferte închise și sigilate materialul de circa 2951 m. cub. brad molid din pădurea școalei comunale numită „Păraul cărăușilor” — situată în hotarul comunei Joseni.

Prețul de strigare 236080.— Lei.
Garanția provizorie este de 23600 Lei în numerar sau în efecte garantate de stat.

Condițiunile de licitație se pot vedea la primaria comunei Joseni în orele oficiale.

Joseni, la 24 August. 1931.

Primaria Joseni.

A legjobb
magyar és német könyveket
olvashatja, ha beiratkozik

Vajda Bözsi
kölcsönkönyvtárába

(Str. Reg. Ferdinand 14.) Telefon: 11.

Állandóan új könyvek.
Kedvező feltételek.

Nyitva: 26
mindennap d. e. 11-től d. u. 5-ig.

A marosvásárhelyi 70 ágyas modern szanatórium

műtő és szülőszobákkal, Röntgen-, hydro- és elektroterápiával, quarz és diathermiával, bacteriologiai és chemiai laboratorumokkal stb. berendezve, továbbá hideg-, melegvízzel, központi fűtéssel, lifttel, rádióval felszerelve.

Felvesz: Sebészeti, nőgyógyászati, szülészeti, beldeg-, bőr-, urológiai-, fül-, orr-, gége-, szemészeti és gyermekgyógyászati betegeket.

Nikotinmentes

Fumosan-
cigaretták
kaphatók

Márk István
dohánytőzsdéjében.

Alulírott, mint a helybeli városi kórház és tennispálya „FLORA” kertészeti vezetője, ezen a nagyérdemű közönség szíves tudomására kívánom hozni, hogy minden, a kertészet szakmájába vágó munkát, ugys mint: növények telelését, koszoru- és csokorkötéseket, sirdiszítést, a **kertészetemben kapható minden fajta nemes virágokból** izléses kivitelben és legjutányosabb árban elvállalok.

Crișan Simon,
kertész.

Alfaluban, a piactéren,
tűzmentes

üzlethelyiség
lakással együtt
kiadó.

3—1 **Özv. Jakabffy Miklósné.**

Vigye iskolakönyvét
beköttetni
Sándoryhoz.

Turisták
figyelmébe!

GYILKOSTÓI

KALAUZ

román-magyar-
német nyelven
kapható

Márk István
könyvkereskedésében
Gyergyószentmiklós